

[Karen Højte Jensen]

grund af de helt uforsvarlige forhold på Tvindskibene, og forholdene har endda været så katastrofale, at skibstilsynet har nedlagt forbud mod videre sejlads med skibene. Børn og unge strander af den ene eller den anden grund i udlandet og må tigge sig frem og ofte selv klare sig hjem. Adskillige elever og forældre har absolut også givet udtryk for stor utilfredshed med skolerne og stillet krav om så elementære ting som mere mad og bedre sanitære forhold, varme, ret til privatliv og mange andre ting.

Det er bemærkelsesværdigt, at fundamentet for hele dette tvivlsomme og kritisable foretagendes virksomhed finansieres af sociale tilskud. Kommunerne betaler 12.000 kr. pr. måned for en klient. Det er urimeligt og uforståeligt, at der fra socialministerens side ikke for længst er grebet ind, men jeg har dog forstået, at ministeren nu vil tage tingene op og i hvert fald ændre noget af det. Jeg synes, det er vigtigt, at når socialt belastede børn og unge henvises til Tvindskolerne, så sker det på betryggende vis.

Undervisningsministeren omtalte socialstyrelsens redegørelse, og jeg har mærket mig, at henvisningen til disse skoler ofte sker uden eller i hvert fald på et tvivlsomt lovgrundlag. Udsagnene i socialstyrelsens redegørelse afslører en lang række rystende kendsgerninger: der har ikke været ført et ansvarligt tilsyn med hele denne institution, som tilbyder at behandle meget belastede unge. Hverken socialministeren eller de kommunale udvalg har ført dette tilsyn i rimelig udstrækning.

Redegørelsen fremfører en bastant og velunderbygget kritik af samtlige forhold, både af de praktiske og af de pædagogiske. Der kan drages den konklusion, at forholdene er ganske uegnede, når det drejer sig om foranstaltninger for de unge.

Det fremgår, at Tvind bevidst samler mange unge med meget store problemer, bl. a. med den begrundelse, at det er lettere at holde disciplin, når der er 20 unge, end hvis der kun er otte.

Der er en uhyre ringe lærerdækning, 1 pr. 4-5 elever - i øvrigt i de fleste tilfælde en ikke-uddannet lærer. Den ringe lærerdækning fandt Tvind gav mulighed for, at de unge i mange situationer var nødt til selv at tage et ansvar. Jeg må sige, at jeg betragter disse holdninger som særdeles særprægede

pædagogiske holdninger. Der har været et meget stort frafald på disse områder. 35 pct. af eleverne er faldet fra, og det kan næppe betegnes som et fint resultat.

Redegørelsen gør også opmærksom på, at lærerne var ret unge, hvilket skyldtes, at ingen ældre havde meldt sig. Desuden anføres en række kritikpunkter, fremført af kommunerne, bl. a. for mange ensidige, akutte afgørelser uden om sagsbehandlerne. Kommunikationen til forældre og sagsbehandlere om samme emne var ofte forskellig, og småskolerne søgte at sløre uheldige forhold.

I sin konklusion fremfører socialstyrelsen, at selv om kommunerne finder flere af de pædagogiske principper gode, opleves deres anvendelse i praksis ofte at være uacceptabel. Herudover konstateres det, at der er væsentlige mangler i den praktiske udformning af småprojekterne.

Til slut peges der på en række konkrete løsningsforslag. Jeg ved ikke, om jeg forstod undervisningsministeren ret. Betyder hendes udtalelser, at socialministeren øjeblikkelig vil drage omsorg for at gribe ind, så de alvorlige konsekvenser, som fremvises i rapporten, ændres i positiv retning?

Jeg vil gerne spørge, hvilke overvejelser denne redegørelse fra socialstyrelsen giver undervisningsministeren anledning til.

På undervisningsministerens ansvarsområde har jeg bemærket at der er ansat en konsulent, som skal føre tilsyn med Tvinds efterskoler. I pressen er sagen fremstillet, som om det nærmest er af hensyn til politikerne i dette hus, som så ofte stiller spørgsmål om koncernens aktiviteter. Jeg vil gerne spørge ministeren, om den omtalte ansættelse skal ses i lyset af de verserende skandaler, og om ministeren forudser afsløringer af samme karakter som omkring småskolerne. Jeg vil opfordre ministeren til at lade foretage en undersøgelse i lighed med socialstyrelsens af de resterende aktiviteter. Det mener jeg der i høj grad er behov for. Jeg kunne tænke mig at få ministeren til at oplyse, hvor mange elever der frekventerer Tvind på privat initiativ, altså uden om det sociale system. Det er mit indtryk, at det er relativt få.

Det er væsentligt, at offentlighedens søgelys fortsat er rettet mod Tvind. Hvordan nogen af egen fri vilje underkaster sig dette foretagende, begriber jeg ikke. Til gengæld er det en pligt for det offentlige at påse, at belaste-